HADIA CSE Khutba Notes (11.10.2019)

കണ്ണേറ് അന്തവിശ്വാസമോ?

ഇത് സ്വഫർ മാസം. സ്വഫർ എന്ന് കേൾക്കുമ്പോൾ തന്നെ സമൂഹത്തിൽ വേരുറച്ച നിരവധി വിശ്വാസങ്ങളാണ് നമ്മുടെ മനസ്സിലേക്ക് കടന്ന് വരുന്നത്. ഇവയിലെ അധികവും അന്ധവിശ്വാസമാണെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് പ്രവാചകൻ (സ്വ) പറഞ്ഞത്:

عن أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللهِ صلى الله عليه وسلم، قَالَ: لاَ عَدْوَى وَلاَ صَفَرَ وَلاَ هَامَةَ (البخاري)

ഇവിടെ സ്വഫറിന് വയറ്റിൽ പിടിപെടുന്ന ഒരു പ്രത്യേക രോഗം എന്നാണ് അർഥമെങ്കിലും സ്വഫറുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾക്ക് ദീനിൽ സ്ഥാനമില്ല എന്ന് പറഞ്ഞവരും ഉണ്ട്.

سُئِلَ مَالِكٌ عَنْ قَوْلِهِ « لاَ صَفَرَ ». قَالَ إِنَّ أَهْلَ الْجَاهِلِيَّةِ كَانُوا يُحِلُّونَ صَفَرَ يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا فَقَالَ النَّبِىُّ -صلى الله عليه وسلم- « لاَ صَفَرَ » أَنَّ أَهْلَ الْجَاهِلِيَّةِ يَسْتَشْئِمُونَ بِصَفَرَ فَقَالَ النَّبِىُّ -صلى الله عليه وسلم- « لاَ صَفَرَ » (ابو داود)

അതോടൊപ്പം ഇത്തരം ചില അന്ധവിശ്വാസങ്ങളെ എതിർക്കുന്നതിന്റെ കൂട്ടത്തിൽ ഇസ്‌ലാം യഥാർഥമാണെന്ന് പഠിപ്പിച്ച പല കാര്യങ്ങളെയും വിമർശിക്കുന്നവർ നമ്മുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ട്. അവയിൽ പെട്ട ഒന്നാണ് കണ്ണേറ്. കണ്ണേറ് ഉള്ളതാണെന്നതിന് ഖുർആനും സ്വഹീഹായ നിരവധി ഹദീസുകളും തെളിവാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് സൂറത്ത് യൂസുഫിലെ വചനം 67.

وَقَالَ يَابَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ (سورة يوسف)

فأمرهم أن يتفرقوا في دخولهم المدينة لئلا يصابوا بالعين فإن العين حق ، وهذا قول ابن عباس ومجاهد وقتادة وجمهور المفسرين (تفسير الخازن)

ഇവിടെ യഅഖൂബ് (അ) തന്റെ മക്കളോട് വ്യത്യസ്ത വാതിലുകളിലൂടെ കടക്കാൻ പറഞ്ഞത് കണ്ണേറ് പേടിച്ചിട്ടാണെന്ന് ഏതാണ്ട് എല്ലാ മുഫസ്സിറുകളും പറയുന്നു. മറ്റൊന്ന് ഖലം 51.

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ (القلم)

നന്നായി കണ്ണെറിയാൻ സാധിച്ചിരുന്ന ബനൂ അസദ് ഗോത്രത്തിൽ പെട്ട ചിലരെ സമീപിച്ച് കൊണ്ട് ശത്രുക്കൾ പ്രവാചകനെ നശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ ആണ് ഈ ആയത്ത് ഇറങ്ങുന്നത്. ഇബ്നു കസീർ (റ) പറയുന്നു:

وفي هذه الآية دليل على أن العين إصابتها وتأثيرها حق، بأمر الله، عز وجل، كما وردت بذلك الأحاديث المروية من طرق متعددة كثيرة (ابن كثير)

ചില ഹദീസുകൾ:

أن النبي -صلى الله عليه وسلم- قال : «العَينُ حَقٌّ ، ونهى عن الْوَشْمِ» (متفق عليه) عبد الله بن عباس -رضي الله عنهما - عن رسول الله -صلى الله عليه وسلم- :«العَينُ حقُ ، ولوكان شيء سَابقُ القَدَرَ سَبقَتْهُ العينُ ، وإذااسْتُغْسلتم فاغسِلوا» (مسلم و الترمذي)

ഇതിൽ നിന്ന് കണ്ണേറ് സത്യമാണെന്ന് മാത്രമല്ല, അതിന്റെ ശക്തിയും മനസ്സിലാവുന്നുണ്ട്. വേറെ ഒരു തിരുവചനം നോക്കൂ.

وقد أخرج البزار من حديث جابر بسند حسن عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: "أكثر من يموت من أمتي بعد قضاء الله وقدره بالأنفس" قال الراوي: يعني بالعين. وقال النووي: في الحديث إثبات القدر وصحة أمر العين وأنها قوية الضرر (فتح الباري)

HADIA CSE Khutba Notes (11.10.2019)

കണ്ണേറ് അന്തവിശ്വാസമോ?

قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم - (العين تدخل الرجل القبر، وتدخل الجمل القدر) حسن رواه أو بنعيم وابن عدى.

وركب سعد بن أبي وقاص يوما فنظرت إليه امرأة فقالت: إن أميركم هذا ليعلم أنه أهضم الكشحين، فرجع إلى منزله فسقط، فبلغه ما قالت المرأة، فأرسل إليها فغسلت له (قرطبي)

അപ്പോൾ വളരെ സൂക്ഷിക്കേണ്ട ഒന്നാണ് കണ്ണേറെന്ന് വ്യക്തം. അതു കൊണ്ടാണ് കണ്ണേറ് കൊണ്ട് പ്രശസ്തരായവരെ സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് മാറ്റി നിറുത്തണമെന്ന് പറയുന്നത്.

قَالَ الْقَاضِي فِي هَذَا الْحَدِيث مِنْ الْفِقْه مَا قَالَهُ بَعْض الْعُلَمَاء أَنَّهُ يَنْبَغِي إِذَا عُرِفَ أَحَد بِالْإِصَابَةِ بِالْعَيْنِ أَنْ يُجْتَنَب وَيُتَحَرَّز مِنْهُ ، وَيَنْبَغِي لِلْإِمَام مَنْعه مِنْ مُدَاخَلَة النَّاس ، وَيَأْمُرهُ بِلُزُوم بَيْته . فَإِنْ كَانَ فَقِيرًا رَزَقَهُ مَا يَكْفِيه ، وَيَكُفّ أَذَاهُ عَنْ النَّاس ، فَضَرَره أَشَدّ مِنْ ضَرَر آكِل الثُّوم وَالْبَصَل الَّذِي مَنَعَهُ النَّبِيّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دُخُول الْمَسْجِد لِئَلَّا يُؤْذِي الْمُسْلِمِينَ ، وَمِنْ ضَرَر الْمَجْذُوم الَّذِي مَنَعَهُ عُمَر رَضِيَ اللَّه عَنْهُ وَالْعُلَمَاء بَعْده الِاخْتِلَاط بِالنَّاسِ ، وَمِنْ ضَرَر الْمُؤْذِيَات مِنْ الْمَوَاشِي الَّتِي يُؤْمَر بِتَغْرِيبِهَا إِلَى حَيْثُ لَا يَتَأَذَّى بِهِ أَحَد (شرح مسلم)

എന്താണ് കണ്ണേറ്? ഇബ്നു ഹജർ പറയുന്നു:

والعين نظر باستحسان مشوب بحسد من خبيث الطبع يحصل للمنظور منه ضرر (فتح الباري)

അപ്പോൾ അസൂയയാണ് മിക്കവാറും കണ്ണേറിന്റെ അടിസ്ഥാനം എന്ന് പറയാം. അതുകൊണ്ടാണ് അസൂയയിൽ നിന്ന് കാവൽ തേടാൻ അല്ലാഹു പ്രത്യേകം പറഞ്ഞത് (സൂറ ഫലഖ് 5). പ്രവാചകൻ (സ്വ) പൊതുവെ കണ്ണേറിന് മന്ത്രിക്കുമ്പോൾ ‘ഐനി ഹാസിദിൻ’ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം) എന്ന് പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. അവിടന്ന് പറഞ്ഞു:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " الْعَيْنُ حَقٌّ، وَيَحْضُرُ بِهَا الشَّيْطَانُ وَحَسَدُ ابْنِ آدَمَ " (احمد)

എന്നാൽ അസൂയ കൊണ്ട് മാത്രമൊന്നുമല്ല കണ്ണേറ് സംഭവിക്കുക. നല്ല മനുഷ്യൻമാരിൽ നിന്ന് അല്ലാതെയും ഉണ്ടാകാം. സഹാബിമാരായ ആമിർ, സഹ്ൽ (റ) എന്നിവരുടെ ചരിത്രം ഇതിന് തെളിവാണ്.

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ بْنِ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ قَالَ: مَرَّ عَامِرُ بْنُ رَبِيعَةَ عَلَى سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ , وَهُوَ يَغْتَسِلُ , فَقَالَ سَهْلٌ: لَمْ أَرَ كَالْيَوْمِ وَلَا جِلْدَ مُخَبَّأَةٍ فَمَا لَبِثَ أَنْ لُبِطَ بِهِ فَأُتِيَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقِيلَ لَهُ: أَدْرِكْ سَهْلًا صَرِيعًا , فَقَالَ: " مَنْ تَتَّهِمُونَ بِهِ ؟ " , فَقَالُوا: عَامِرٌ , فَقَالَ: " عَلَامَ يَقْتُلُ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ ؟ إِذَا رَأَى مَا يُعْجِبُهُ فَلْيَدْعُ بِالْبَرَكَةِ " (ابن ماجة و ابو نعيم)

അതുപോലെ കണ്ണ് കൊണ്ട് മാത്രമല്ല കണ്ണേറ്. നാവ് കൊണ്ടോ മനസ്സിലെ ചിന്ത കൊണ്ടോ ഉണ്ടാകാം. അന്ധനെ കൊണ്ട് സംഭവിക്കാം. സ്വന്തം കണ്ണ് കൊണ്ട് നമുക്ക് തന്നെ ഉണ്ടാകാം!

ومن ذلك ما حكاه الغساني قال نظر سليمان بن عبد الملك في المرآة فأعجبته نفسه فقال كان محمد صلى الله عليه وسلم نبياً وكان أبو بكر صديقاً وكان عمر فاروقاً وعثمان حيبا ومعاوية حليماً ويزيد صبوراً وعبد الملك سائساً والوليد جباراً وأنا الملك الشاب وأنا الملك الشاب فما دار عليه الشهر حتى مات (روح المعاني)

ജിന്നുകൾ കൊണ്ട് ഉണ്ടാവാം.

HADIA CSE Khutba Notes (11.10.2019)

കണ്ണേറ് അന്തവിശ്വാസമോ?

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى فِي بَيْتِهَا جَارِيَةً فِي وَجْهِهَا سَفْعَةٌ فَقَالَ اسْتَرْقُوا لَهَا فَإِنَّ بِهَا النَّظْرَةَ (البخاري) وأراد بالنظرة : العين ، يقول : بها عين أصابتها من نظر الجن ، وقيل : عيون الجن أنفذ من أسنة الرماح (شرح السنة)

വലിയവരെക്കാൾ വേഗത്തിൽ കുട്ടികൾക്ക് കണ്ണേറ് ബാധിക്കാൻ സാധ്യത കൂടുതലാണ് (തഫ്സീർ ഖുർതുബി).

عن حميد بن قيس المكي - رضي الله عنه - قال : دُخِلَ على رسول الله -صلى الله عليه وسلم- بابنيْ جعفر بن أبي طالب ، فقال لِحَاضِنَتِهما ، ما لي أراهما ضَارِعَيْن ؟ فقالت حاضنتُهما : <u>يا رسول الله ، إنهما تُسْرِعُ إليهما العينُ</u> ، ولم يمنعْنا أن نسترقِيَ لهما، إلا أنا لا ندري ما يُوَافِقُك من ذلك ؟ فقال رسول الله -صلى الله عليه وسلم- : اسْترقُوا لهما ، فإنه لو سبق شيء القَدَرَ لسبَقَتْهُ العين (الموطأ)

എന്താണ് കണ്ണേറിനുള്ള പരിഹാരം? ഏറ്റവും ആദ്യം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത് കണ്ണേറ് വരാനുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കലാണ്. തുടക്കത്തിൽ പറഞ്ഞ യഅഖൂബ് നബിയുടെ സംഭവം അതാണ് പഠിപ്പിക്കുന്നത്. നമ്മൾ കണ്ണേറ് തട്ടുന്നത് മാത്രം സൂക്ഷിച്ചാൽ പോരാ. മറ്റുള്ളവരെ കണ്ണെറിയുന്നതും സൂക്ഷിക്കണം. നബി (സ്വ) പറഞ്ഞു:

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ شَيْئًا يُعْجِبُهُ فَلْيُبَرِّكْ فَإِنَّ الْعَيْنَ حَقٌّ (حاكم) و فِي حديث اخر للحاكم إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مِنْ نَفْسِهِ أَوْ مَالِهِ أَوْ أَخِيهِ مَا يُحِبُّ فَلْيُبَرِّكْ فَإِنَّ الْعَيْنَ حَقّ. التبريك هي قوله مثلا: تبارك الله احسن الخالقين اللهم بارك فيه.

وأخرج البزار وابن السني من حديث أنس رفعه: "من رأى شيئا فأعجبه فقال: ما شاء الله لا قوة إلا بالله، لم يضره" (فتح الباري)

ഇനി കണ്ണേറ് തട്ടുകയും ആളെ തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്താൽ അയാളെ കൊണ്ട് വുളൂ എടുപ്പിച്ച് / ശരീരം കഴുകിച്ച് പ്രസ്തുത വെള്ളം ശേഖരിച്ച് കണ്ണേറ് തട്ടിയവന്റെ ശരീരത്തിൽ ഒഴിക്കണം. ഇതിന്റെ വിശദരൂപം ഫത്ഹുൽ ബാരിയിലും ശറഹു മുസ്‌ലിമിലും ഉണ്ട്. ഇങ്ങനെ വുളൂ എടുക്കാൻ ബന്ധപ്പെട്ടവർ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ അത് അംഗീകരിക്കൽ കണ്ണെറിഞ്ഞവന് നിർബന്ധമാണ് (ശറഹു മുസ്‌ലിം).

عائشة -رضي اللَّه عنها - قالت : «كان يُؤمَرُ العَائِنُ : فتيوضأُ ، ثم يغتسلُ منه المَعِينُ» أخرجه أبو داود.

ഇനി ആളെ അറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ചെയ്യേണ്ടത് ദിക്റുകൾ കൊണ്ട് മന്ത്രിക്കുകയോ (വിശിഷ്യാ സ്വാലിഹീങ്ങളെ കൊണ്ട്) മന്ത്രിപ്പിക്കുകയോ ആണ്. ഇത്തരം പല ദിക്റുകളും സ്വഹീഹായ ഹദീസുകളിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്.

عمران بن حصين - رضي الله عنه - أن رسول الله -صلى الله عليه وسلم- قال : «لا رُقْيَةَ إلا من عَيْن أو حُمَة» (أخرجه الترمذي وأبو داود) لارقية إلا من عين أو حمة : تخصيصه العين والحمة لايمنع جواز الرقية في غيرهما من الأمراض ، لأنه قد ثبت أنه رقى بعض أصحابه من غيرهما ، إنما معناه : لا رقية أولى وأنفع من رقية العين والسم ،كما قيل في المثل : لا فتي إلا علي ، ولا سيف إلا ذو الفقار.

عن ابن عباس قال: كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يُعَوِّذ الحسن والحسين، يقول: "أعيذكما بكلمات الله التامة، من كل شيطان وهَامَّة، ومن كل عين لامَّة" ، ويقول هكذا كان إبراهيم يُعَوِّذ إسحاق وإسماعيل، عليهما السلام" (بخاري)

HADIA CSE Khutba Notes (11.10.2019)

കണ്ണേറ് അന്തവിശ്വാസമോ?

عَنْ ابْنِ عَبَّاس قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعَوِّذُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ يَقُولُ أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ وَيَقُولُ هَكَذَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يُعَوِّذُ إِسْحَقَ وَإِسْمَعِيلَ عَلَيْهِمْ السَّلَام (ترمذي)

عن أبي سعيد قال: كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يتعوذ من أعين الجان وأعين الإنس. فلما نزل المعوذتان أخذ بهما وترك ما سوى ذلك (ابن ماجة)

ഖലം 50, 51 വചനങ്ങൾ കണ്ണേറിന് നല്ല ഒരു മരുന്നാണെന്ന് ഇമാം ഹസനുൽ ബസ്വരി (റ) പറയുന്നു.

HADIA Centre for Social Excellence
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519
csehadia@gmail.com I www.hadia.in
For any clarification: Mob: +919496445823